

POLSKIE CENTRUM AKREDYTACJI

AKREDYTACJA JEDNOSTEK CERTYFIKUJĄCYCH PRODUKTY REGIONALNE I TRADYCYJNE

DAC-06

*Wydanie 4
Warszawa, 10.09.2015 r.*

Spis treści

1	Wprowadzenie	3
2	Definicje	3
3	Wymagania akredytacyjne	3
4	Specyficzne wymagania programu	4
4.1	Wprowadzenie	4
4.2	Wymagania ogólne	4
4.3	Wymagania dotyczące zasobów	4
4.4	Wymagania dotyczące procesu	5
5	Zakres akredytacji	5
6	Szczegółowe zasady oceny	6
7	Postanowienia końcowe	7
8	Dokumenty związane	7

1 Wprowadzenie

Niniejszy dokument został opracowany w celu harmonizacji podejścia do akredytacji jednostek oceniających zgodność w odniesieniu do Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012 z dnia 21 listopada 2012 r. w sprawie systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych.

Akredytacja jednostek certyfikujących w tym obszarze ma charakter obligatoryjny z mocy Rozporządzenia Rady (WE) nr 1151/2012 w sprawie systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych.

Jednostki certyfikujące produkty regionalne i tradycyjne wnioskujące o akredytację i akredytowane w obszarze produktów regionalnych i tradycyjnych powinny spełniać wymagania akredytacyjne określone w niniejszym dokumencie.

Tekst niniejszego dokumentu został opracowany przez Polskie Centrum Akredytacji w uzgodnieniu z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz we współpracy z Komitetem Technicznym Specjalistycznym ds. Rolnictwa i Żywności.

2 Definicje

Dla potrzeb niniejszego dokumentu stosuje się definicje zawarte w dokumentach przywołanych w punkcie 3 niniejszego dokumentu, a ponadto:

producent - producent prowadzący działalność w zakresie produktów regionalnych i tradycyjnych w rozumieniu Rozporządzenia;

produkty regionalne - produkty, których nazwy zostały zarejestrowane jako chronione nazwy pochodzenia, chronione oznaczenia geograficzne lub nazwy wpisane na listę tymczasowej ochrony krajowej, o której mowa w Ustawie;

produkty tradycyjne - produkty, których nazwy zostały zarejestrowane jako gwarantowane tradycyjne specjalności;

specyfikacja - specyfikacja, o której mowa w art. 4 pkt 2 ustawy o rejestracji i ochronie nazw i oznaczeń produktów rolnych i środków spożywczych oraz o produktach tradycyjnych.

3 Wymagania akredytacyjne

Jednostka certyfikująca produkty regionalne i tradycyjne, aby mogła być uznana za kompetentną i wiarygodną powinna spełniać:

- **ogólne wymagania akredytacyjne podane w normie PN-EN ISO/IEC 17065 Ocena zgodności. Wymagania dla jednostek certyfikujących wyroby, procesy i usługi;**
- specyficzne wymagania akredytacyjne podane w:
 - Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012 w sprawie systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych (Dz. U. L 343 z 14.12.201);
 - Rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) nr 664/2014 z dnia 18 grudnia 2013 r. uzupełniającym rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012 w odniesieniu do ustanowienia symboli unijnych dotyczących chronionych nazw pochodzenia, chronionych oznaczeń geograficznych i gwarantowanych tradycyjnych specjalności oraz w odniesieniu do niektórych zasad dotyczących pochodzenia paszy i surowców, niektórych przepisów proceduralnych i niektórych dodatkowych przepisów przejściowych (Dz. Urz. UE L 179 z 19.6.2014);
 - Rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 668/2014 z dnia 13 czerwca 2014 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012 w sprawie systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych (Dz. Urz. UE L 179 z 19.6.2014);

- Ustawie z dnia 17 grudnia 2004 r. o rejestracji i ochronie nazw i oznaczeń produktów rolnych i środków spożywczych oraz o produktach tradycyjnych (Dz. U. z 2005 Nr 10, poz. 68 z późn. zm.);
- niniejszym dokumencie DAC-06, przy czym słów „powinien; należy” użyto do wskazania tych postanowień, które odzwierciedlają wymagania właściwej normy lub aktu prawnego, są obowiązkowe. Słów „zaleca się” użyto w niniejszym dokumencie do wskazania uznanych sposobów spełniania wymagań normy lub aktu prawnego. Jednostka może spełniać te wymagania w inny, równoważny sposób, jeżeli potrafi to wykazać w ramach procesu akredytacji/nadzoru przeprowadzanego przez Polskie Centrum Akredytacji.

Ponadto, mają zastosowanie warunki akredytacji dla jednostek certyfikujących wyroby, w tym polityki PCA i obowiązkowe dokumenty EA i/lub IAF, w szczególności wymienione w dokumencie DACW-01.

4 Specyficzne wymagania programu

Poniżej zamieszczono wytyczne do wymagań wybranych punktów normy PN-EN ISO/IEC 17065. Dla ułatwienia zastosowano następujący system identyfikacji wytycznych:

W.X.Y.Z, gdzie: X.Y.Z oznacza numer punktu normy PN-EN ISO/IEC 17065.

4.1 Wprowadzenie

W.Wprowadzenie Program certyfikacji dla producentów działających w zakresie produktów regionalnych i tradycyjnych powinien obejmować określenie właściwości poprzez inspekcję a następnie przegląd, decyzję, wydanie certyfikatu oraz nadzór nad działalnością producenta, w sposób określony w przepisach prawnych dotyczących produktów regionalnych i tradycyjnych.

4.2 Wymagania ogólne

W.4.2.2 Jednostka certyfikująca powinna wykazać, że inspektorzy nie wykonują więcej niż 3 kolejne inspekcje u tego samego producenta.

4.3 Wymagania dotyczące zasobów

W.6.1.2.1 a) Minimalne, odpowiednio udokumentowane, kwalifikacje inspektorów jednostki certyfikującej powinny być następujące:

- 1) wykształcenie - średnie lub wyższe rolnicze lub średnie lub wyższe w zakresie technologii żywności;
- 2) doświadczenie zawodowe - w zakresie kontroli procesu produkcji żywności - co najmniej dwa lata w ciągu ostatnich pięciu lat;
- 3) ukończenie szkolenia na temat prowadzenia inspekcji w zakresie produktów regionalnych i tradycyjnych;
- 4) kursy i szkolenia z zakresu produktów regionalnych i tradycyjnych.

Jednostka certyfikująca może ustalić własne wymagania kwalifikacyjne dla swoich pracowników, pod warunkiem, że nie będą niższe od podanych powyżej wymagań minimalnych.

W.6.2.2

Jednostka certyfikująca, wykorzystując w procesie certyfikacji wyniki badań lub działań innych podmiotów, powinna upewnić się, że badania te lub działania:

- są prowadzone przez kompetentne podmioty;
- są prowadzone i dokumentowane w sposób wiarygodny i rzetelny, budzący zaufanie do uzyskanych wyników, a zapisy są dostępne dla podmiotów uprawnionych.

Za spełnienie tych wymagań uważa się:

- posiadanie przez te podmioty akredytacji w stosownym zakresie według normy PN-EN ISO/IEC 17025 i/lub PN-EN ISO/IEC 17065,
- przeprowadzenie przez jednostkę certyfikującą, lub na jej zlecenie, udokumentowanej oceny podmiotu według normy PN-EN ISO/IEC 17025.

4.4 Wymagania dotyczące procesu

W.7.4.4 W przypadku pobierania próbek, jednostka certyfikująca powinna posiadać procedury zapewniające jednakowe postępowanie podczas pobierania (łącznie z planami pobierania), identyfikowania oraz postępowania z próbkami (sposób pobierania próbek, zabezpieczanie próbek i transport próbek). Jednostka certyfikująca powinna posiadać wykaz kompetentnych próbkobiorców.

W przypadku dokonywania czynności opartych na subiektywnej ocenie pracowników, jednostka certyfikująca powinna posiadać udokumentowaną procedurę zapewniającą jednakowe i powtarzalne przeprowadzanie oceny, udostępnianą na żądanie wszystkich zainteresowanych stron.

W.7.7.1 Certyfikat powinien być wydany w formie utrudniającej jego sfałszowanie.

Certyfikat wydawany przez jednostkę certyfikującą powinien zawierać dodatkowo:

- 1) numer identyfikacyjny nadany w upoważnieniu jednostce certyfikującej przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi;
- 2) numer certyfikatu wydawany podmiotowi;
- 3) oświadczenie o treści: „*Na podstawie oceny przeprowadzonej w dniu stwierdza się zgodność procesu produkcji (nazwa produktu, rodzaj oznaczenia: ChNP, ChOG, lub GTS) ze specyfikacją opublikowaną w (numer i data publikacji w Dz. Urz UE)*”;
- 4) symbol akredytacji PCA naniesiony zgodnie z zasadami określonymi w dokumencie DA-02 „*Zasady stosowania symboli akredytacji PCA*”.

Jednostka certyfikująca powinna podczas każdej kontroli uzyskiwać informacje od producenta o szacunkowej wielkości produkcji w okresie ważności certyfikatu. Wskazane jest, aby wielkość produkcji podawana była na certyfikacie lub w załączniku stanowiącym integralną część certyfikatu.

5 Zakres akredytacji

Zakres akredytacji jednostki certyfikującej produkty regionalne i tradycyjne określa się w następujący sposób:

Rodzaj działalności:	Dokumenty odniesienia:
CERTYFIKACJA PRODUKTÓW REGIONALNYCH I TRADYCYJNYCH	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012 z dnia 21 listopada 2012 r. w sprawie systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych (Dz. Urz. UE L 343 z 14.12.2012 r. z późn. zm.)
Rodzaj produktu	
Chroniona nazwa pochodzenia (ChNP)	
Chronione oznaczenie geograficzne (ChOG)	
Mięso świeże (i podroby)	
Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
Sery	
Inne produkty pochodzenia zwierzęcego (jaja, miód, różne produkty mleczne z wyjątkiem masła itp.)	
Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
Świeże ryby, małże i skorupiaki oraz produkty wytwarzane z nich	

Piwo
Czekolada i produkty pochodne
Chleb, ciasta, ciastka, wyroby cukiernicze, herbatniki i inne wyroby piekarnicze
Napoje z ekstraktów roślinnych
Makarony
Sól
Naturalne gumy i żywice
Pasta musztardowa
Siano
Olejki eteryczne
Korek
Koszenila
Kwiaty i rośliny ozdobne
Bawełna
Włna
Wiklina
Len międlony
Skóra
Futro
Pierze
Inne produkty wymienione w załączniku nr I do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (przyprawy itd.)
Gwarantowana tradycyjna specjalność (GTS)
Mięso świeże (i podroby)
Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)
Sery
Inne produkty pochodzenia zwierzęcego (jaja, miód, różne produkty mleczne z wyjątkiem masła itp.)
Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)
Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone
Świeże ryby, małże i skorupiaki oraz produkty wytwarzane z nich
Dania gotowe
Piwo
Czekolada i produkty pochodne
Chleb, ciasta, ciastka, wyroby cukiernicze, herbatniki i inne wyroby piekarnicze
Napoje z ekstraktów roślinnych
Makarony
Sól
Inne produkty wymienione w załączniku nr I do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (przyprawy itd.)

6 Szczegółowe zasady oceny

PCA, podczas prowadzenia ocen jednostek certyfikujących produkty regionalne i tradycyjne postępuje zgodnie z ogólnymi zasadami podanymi w dokumentach DA-01 i DACW-01.

Obserwacje działalności Jednostki u jej klienta prowadzone są nie rzadziej niż raz na dwa lata.

7 Postanowienia końcowe

Jednostka certyfikująca jest zobowiązana do niezwłocznego powiadomienia PCA o cofnięciu upoważnienia przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Niniejsze wydanie dokumentu DAC-06 zastępuje wydanie 3 z 5.07.2013 r. Dokument został wprowadzony Komunikatem nr 168 z dnia 10.09.2015 r. i obowiązuje od 10.11.2015 r. Istotne zmiany w odniesieniu do wydania poprzedniego zostały oznaczone kolorem czerwonym.

8 Dokumenty związane

Dokumentami związanymi z niniejszym dokumentem są te wymienione w punkcie 3 oraz:

Rozporządzenie (WE) Nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regułami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt (Dz. Urz. UE L 191 z 30.04.2004).

DA-01 Opis systemu akredytacji.

DACW-01 Akredytacja jednostek certyfikujących wyroby.

Polskie Normy dostępne są w Polskim Komitecie Normalizacyjnym (www.pkn.pl).

Dokumenty EA, IAF w wersji oryginalnej dostępne są na stronach internetowych: EA: www.european-accreditation.org, IAF: www.iaf.nu.

Dokumenty PCA oraz tłumaczenia wybranych dokumentów EA, IAF dostępne są na stronie internetowej PCA www.pca.gov.pl. Dostęp do tych dokumentów jest bezpłatny.